

Kazachstan

Przewodnik

po rynku

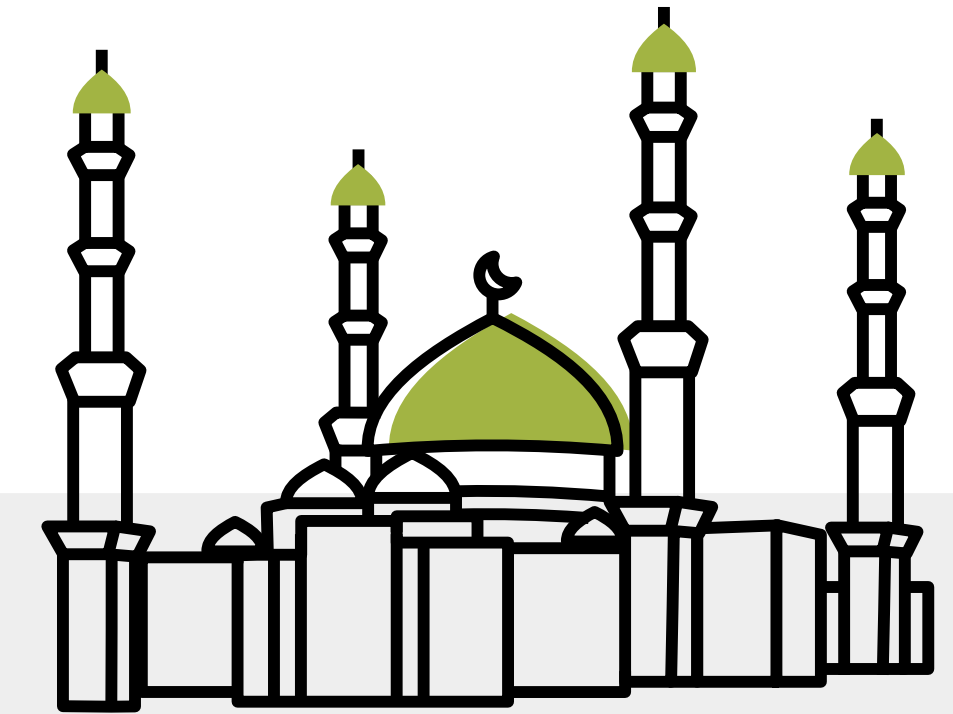

Spis treści

Zanim podejmiesz współpracę z kontrahentem z Kazachstanu.	3
Najważniejsze akty prawne.	4
Portale internetowe do weryfikacji kontrahentów.	5
Ważne uwagi dotyczące zawierania i realizacji umów	7
Formy działalności przedsiębiorców.	8
Kontrahent nie zapłacił - windykacja polubowna	9
Odsetki za zwłokę.	11
Termin przedawnienia roszczeń o zapłatę	12
Postępowanie sądowe	13
Postępowanie egzekucyjne.	15
Postępowanie upadłościowe	17
Postępowanie restrukturyzacyjne (rehabilitacyjne).	19

Zanim podejmiesz współpracę z kontrahentem z Kazachstanu

Na etapie podejmowania współpracy z kontrahentem z Kazachstanu konieczne jest zachowanie szczególnej ostrożności i dokładna weryfikacja w oficjalnych rejestrach i na stronach państwowych.

Warto wiedzieć

Kazachstan należy do krajów bogatych w surowce naturalne, które stanowią główny filar jego gospodarki. Do 2050 r. planuje znaleźć się w gronie 30 najbardziej rozwiniętych państw świata. Jest to założenie wpisane do strategii „Kazachstan 2050” ogłoszonej przez prezydenta kraju w 2012 r.

Kazachstan odgrywa dużą rolę w polskim eksporcie i jest najważniejszym partnerem gospodarczym Polski w Azji Centralnej. Jego udział w polskim handlu z tym regionem wynosi ok. 80%. Skupia również większość polskich inwestycji w Azji Centralnej.

Najważniejsze akty prawne

We wspólnych relacjach gospodarczych najważniejszymi aktami prawnymi są:

- 1) Porozumienie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Republiki Kazachstanu o współpracy gospodarczej z dnia 6 lipca 2005 roku.
- 2) Porozumienie o wspieraniu oraz wzajemnej ochronie inwestycji z dnia 21 września 1994 roku.
- 3) Konwencja w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku z 21 września 1995 r.
- 4) Porozumienie pomiędzy Kazachstanem a Unią Europejską z dnia 21 grudnia 2015 r. o rozszerzonym partnerstwie i współpracy.

Portale internetowe do weryfikacji kontrahentów

Bez logowania (Dostęp publiczny)

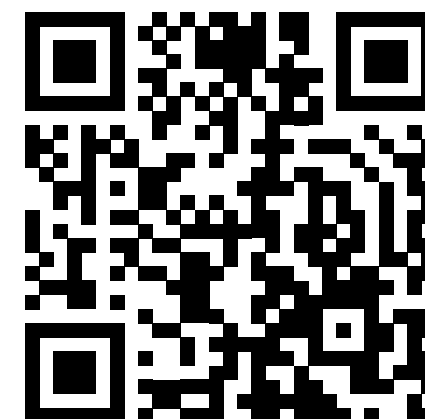
[Tutaj](#) znajdziesz Portal OPI DFO (Ministerstwo Finansów)

Co sprawdzisz:

Podstawowe dane, sprawozdania finansowe (głównie spółek z udziałem państwa) oraz **numer BIN** (Business Identification Number).

Uwaga:

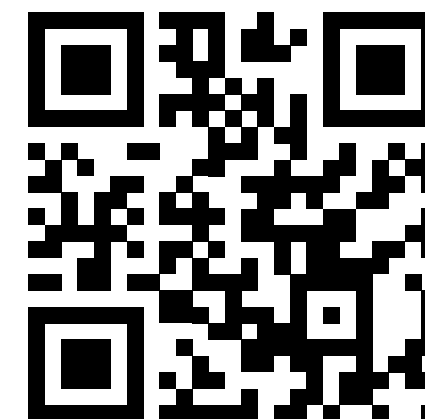
To najważniejszy odpowiednik polskiego rejestru REGON/NIP.

[Tutaj](#) znajdziesz Rejestr Dłużników (AISOIP)

Co sprawdzisz:

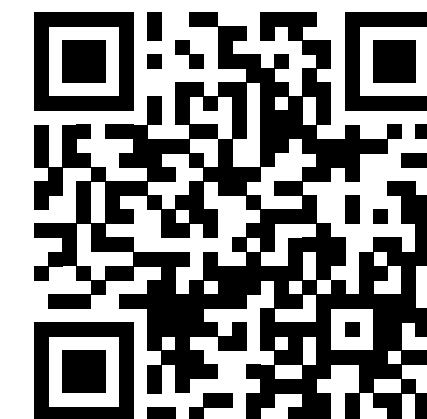
Czy firma lub jej dyrektor mają zaległości płatnicze objęte egzekucją komorniczą oraz czy posiada zakaz opuszczania kraju.

[Tutaj](#) znajdziesz Kazachstańską Giełdę Papierów Wartościowych (KASE)

Co sprawdzisz:

Pełne prospekty emisyjne, raporty roczne i strukturę akcjonariatu największych firm w kraju.

[Tutaj](#) znajdziesz Listę upadłości konsumenckiej (Tazalau)

Co sprawdzisz:

Czy dana osoba nie ogłosiła upadłości pozasądowej.

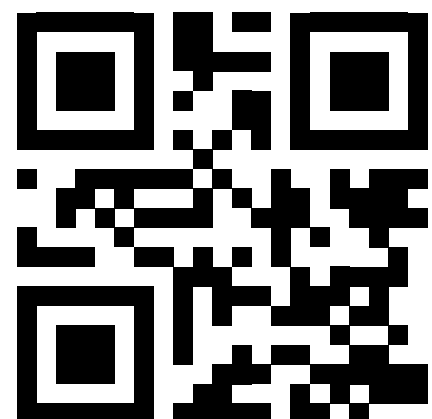
[Tutaj](#) znajdziesz Rejestr Licencji Alkoholowych

Co sprawdzisz:

Czy kontrahent posiada aktualne uprawnienia do handlu alkoholem (kluczowe dla branży FMCG/HoReCa).

Portale internetowe do weryfikacji kontrahentów

Strony, gdzie wymagane jest logowanie (Systemy państwowe i komercyjne)

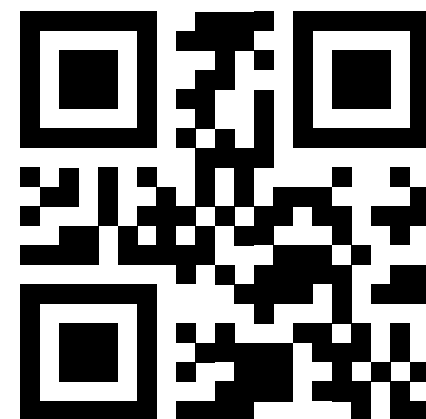
Tutaj znajdziesz Egov.kz
(Baza Państwowa)

Co sprawdzisz:

Pełną historię zmian w spółce, dane wszystkich dyrektorów i udziałowców.

Wymagania:

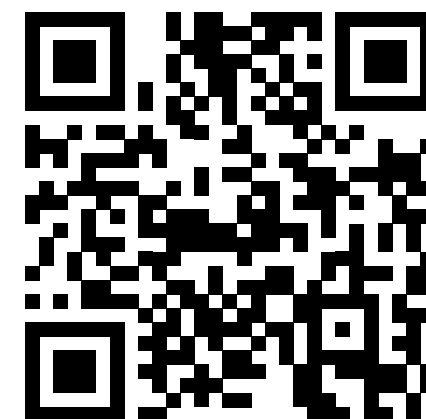
Kazachski numer identyfikacyjny (IIN) oraz podpis elektroniczny (EDS).

Tutaj znajdziesz KYC.kz
(System komercyjny)

Co sprawdzisz:

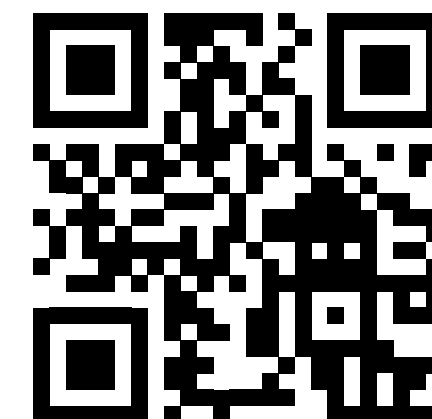
Agregacja danych z wielu rejestrów w jednym raporcie (tzw. Due Diligence). Usługa płatna, ale oszczędza czas na samodzielnym przeszukiwaniu baz.

Tutaj znajdziesz OCAS - Online
Cargo Assistant System

Prywatna, polska firma, która oferuje komercyjne usługi weryfikacji kontrahentów na rynkach wschodnich.

Wsparcie instytucjonalne

Tutaj znajdziesz Polsko-Kazachstańską Izbę Handlowo-Przemysłową

Rola:

Pierwszy punkt kontaktu dla polskich firm. Pomagają weryfikować wiarygodność poprzez lokalne kontakty biznesowe.

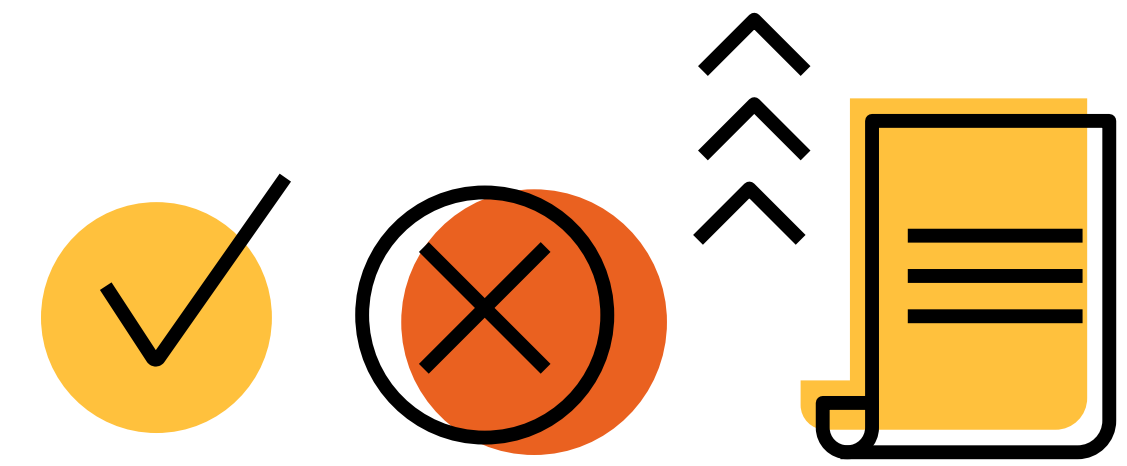

Tutaj znajdziesz
Ministerstwo Sprawiedliwości

Rola:

Weryfikacja aktów prawnych i statusu prawnego podmiotów w sytuacjach spornych.

Ważne uwagi dotyczące zawierania i realizacji umów

Najważniejsze elementy umowy z kontrahentem z Kazachstanu:

- 1) odpowiednie, bardzo precyzyjne określenie przedmiotu umowy,
- 2) wskazanie stron umowy wraz z ich prawami i obowiązkami oraz aktualnymi danymi kontaktowymi,
- 3) określenie ceny i podstawy jej wyliczenia,
- 4) dokładne ustalenie warunków dostaw oraz warunków i terminów płatności,
- 5) określenie terminu trwania umowy (data, warunki jej zakończenia),
- 6) świadomy wybór właściwego sądu oraz prawa,

- 7) zawarcie umowy w formie pisemnej w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach,
- 8) zawarcie pisemnej umowy podpisanej przez osoby umocowane do reprezentacji,
- 9) wersja rosyjskojęzyczna/kazachska umowy w transakcjach międzynarodowych.

Warto wiedzieć

W Kazachstanie podatnicy VAT muszą wystawiać faktury wyłącznie w formie elektronicznej poprzez dedykowany system **IS ESF** (Information System of Electronic Sales Invoices / Informacionnaja Sistema Elektronnyh Scziotow – Faktur).

Formy działalności przedsiębiorców

W Kazachstanie istnieją trzy podstawowe i najczęściej wybierane formy prowadzenia działalności gospodarczej:

- **IP** - индивидуальный предприниматель – **jednoosobowa działalność gospodarcza** – aby otworzyć własną małą firmę, wystarczy zarejestrować się jako indywidualny przedsiębiorca (IP).
- **TOO** – товарищество с ограниченной ответственностью – **spółka z ograniczoną odpowiedzialnością** – tworzona na mocy umowy między osobami prawnymi lub fizycznymi poprzez łączenie ich wkładów pieniężnych lub rzeczowych. W takiej spółce kapitał zakładowy jest podzielony na udziały w zależności od wielkości,
- **AO** – акционерное общество – **kapitałowa forma prawna** prowadzenia działalności, w której kapitał zakładowy podzielony jest na akcje.

Kontrahent nie zapłacił - windykacja polubowna

Windykacja polubowna w Kazachstanie, co do zasady, rozpoczyna się od oceny wypłacalności dłużnika. Analizie podlegają w szczególności: profil jego działalności, historia przedsiębiorstwa oraz toczące się przeciwko niemu sprawy sądowe i postępowania egzekucyjne. Niezbędna jest także weryfikacja dokumentacji potwierdzającej zadłużenie pod kątem ryzyka zakwestionowania roszczenia przez dłużnika.

Prowadzenie windykacji polubownej nie podlega szczególnym restrykcjom, poza ogólnymi przepisami prawa. Do działań niedozwolonych należy w szczególności:

- kierowanie gróźb pod adresem dłużnika,
- rozpowszechnianie fałszywych informacji,
- podejmowanie działań naruszających dobra osobiste lub reputację dłużnika.

Ważne

Wysłanie oficjalnego wezwania do zapłaty (za zwrotnym potwierdzeniem odbioru) jest wymogiem formalnym.

Bez udowodnienia podjęcia próby polubownego rozwiązania sporu sąd odrzuci pozew na etapie wstępnym.

Kontrahent nie zapłacił – windykacja polubowna

Metody prowadzenia windykacji polubownej

W trakcie prowadzenia działań windykacyjnych wykorzystywane są różne metody dochodzenia należności, m.in.:

- rozmowa telefoniczna z kontrahentem,
- pisemne oraz mailowe wezwania do zapłaty,
- zlecenie prowadzenia sprawy podmiotowi zewnętrznemu,
- wizyta terenowa – podlega ograniczeniom prawnym.

Przykładowo, w Kazachstanie niedozwolone jest wchodzenie na teren prywatny bez zezwolenia właściciela. Należy również wziąć pod uwagę, że Kazachstan jest krajem o dużym obszarze, a możliwość przeprowadzenia wizyty terenowej zależy od lokalizacji dłużnika.

Odsetki za zwłokę

Zgodnie z przepisami obowiązującymi w Kazachstanie, w przypadku opóźnienia w płatności wierzyciel ma prawo żądać odsetek za zwłokę.

- **Odsetki umowne** - ich wysokość może zostać dowolnie określona przez strony w umowie.
- **Odsetki ustawowe** - w przypadku braku stosownych zapisów umownych, obowiązują odsetki ustawowe obliczane według stopy bazowej Narodowego Banku Kazachstanu (podstawa: Art. 353 Kodeksu Cywilnego RK).

W praktyce dłużnicy rzadko uiszczają odsetki dobrowolnie – zazwyczaj dzieje się to dopiero po ich zasądzeniu prawomocnym wyrokiem sądu. Mimo to, argument o narastających odsetkach stanowi skuteczne narzędzie nacisku podczas negocjacji przedsądowych.

Aktualną wysokość stopy bazowej możesz sprawdzić bezpośrednio na [stronie www](#) Narodowego Banku Kazachstanu.

Termin przedawnienia roszczeń o zapłatę

Ogólny termin przedawnienia roszczeń w Kazachstanie wynosi trzy lata (zgodnie z art. 178 Kodeksu Cywilnego Republiki Kazachstanu). Zgodnie z obowiązującym prawem nie ma możliwości zmiany tego terminu za porozumieniem stron.

Po upływie okresu przedawnienia, wierzyciel nadal ma prawo wystąpienia na drogę sądową z roszczeniem o zapłatę długu. Sąd uwzględni roszczenie, chyba że dłużnik podniesie w toku postępowania zarzut przedawnienia. W takim przypadku powództwo zostanie oddalone. Jeśli dłużnik oficjalnie przyzna, że jest winny pieniądze (np. podpisze potwierdzenie salda lub wpłaci choćby małą część kwoty), czas liczony do przedawnienia zeruje się. Od tego momentu trzyletni termin zaczyna płynąć

od nowa. Ustawodawca przewidział szereg zdarzeń powodujących zawieszenie biegu przedawnienia, m.in.:

- działanie siły wyższej (zdarzenie nadzwyczajne i nieuniknione w danych okolicznościach),
- brak przedstawiciela ustawowego u osoby ubezwłasnowolnionej.

W wyjątkowych przypadkach sąd może przywrócić termin przedawnienia, biorąc pod uwagę np. ciężką chorobę lub bezradność powoda.

Postępowanie sądowe

Zgodnie z Kodeksem Postępowania Cywilnego Republiki Kazachstanu, postępowanie przed sądem pierwszej instancji dzieli się na kilka rodzajów, z których główne to: postępowanie uproszczone i postępowanie zwykłe (z rozprawą). W ramach trybu uproszczonego wyróżnia się dwa rodzaje postępowań: postępowanie nakazowe i postępowanie uproszczone (pisemne).

Postępowanie nakazowe

Nakaz zapłaty jest wydawany przez sędziego na wniosek wierzyciela (powoda) w celu zasądzenia określonej kwoty lub wydania ruchomości. Postępowanie odbywa się bez przeprowadzenia rozprawy. Nakazu sądowego nie można wydać w odniesieniu do nieruchomości.

Postępowanie uproszczone (pisemne)

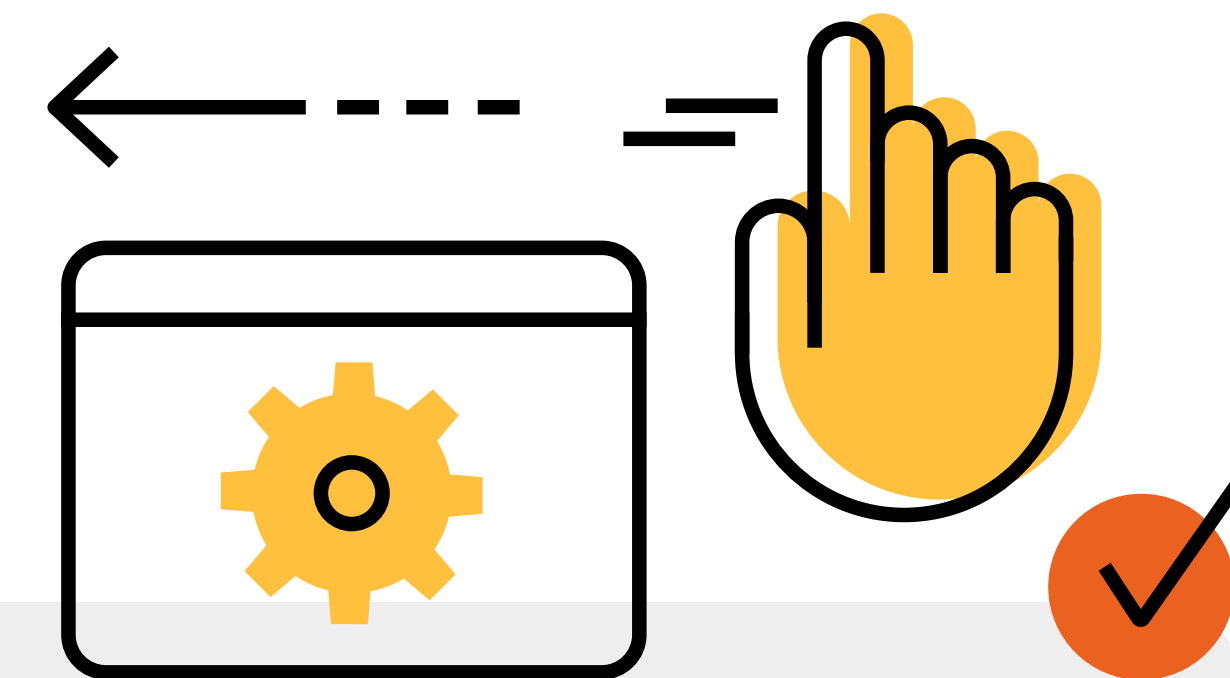
Sprawy w postępowaniu uproszczonym (pisemnym) są rozpatrywane przez sędziego w terminie jednego miesiąca od daty przyjęcia pozwu. Termin ten nie podlega przedłużeniu. W postępowaniu uproszczonym (pisemnym), podlegają rozpoznaniu m.in. sprawy obejmujące roszczenia o zapłatę.

Postępowanie sądowe

Postępowanie sądowe zwykłe

Co do zasady pozew składa się do sądu pierwszej instancji w formie pisemnej. Niezbędne jest dołączenie:

- kopii pozwu z załącznikami,
- potwierdzenia uiszczenia opłaty skarbowej,
- pełnomocnictwa (opatrzonego klauzulą apostille, jeśli powodem jest firma zagraniczna),
- dokumentów potwierdzających okoliczności, na których powód opiera swoje roszczenia,
- dokumentów rejestrowych,
- dowodu przeprowadzenia procedury przedsądowej - wezwania do zapłaty.

Ciekawostka o zwykłym postępowaniu sądowym

Wraz z pozwem (lub w toku postępowania) powód może złożyć wniosek o zabezpieczenie roszczenia o zajęcie majątku dłużnika. Takie działanie znacząco zwiększa szanse na skuteczną egzekucję długu w przyszłości i uniemożliwia dłużnikowi ukrycie środków finansowych lub wyzbycie się mienia w trakcie trwania procesu.

Postępowanie egzekucyjne

Po uprawomocnieniu się orzeczenia sądu, jeżeli dłużnik odmawia dobrowolnego spełnienia świadczenia, należy uzyskać tytuł wykonawczy i przekazać go komornikowi w celu wszczęcia przymusowej egzekucji. W Kazachstanie funkcjonuje system prywatnych komorników sądowych. Wierzyciel może złożyć wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w terminie do trzech lat od wydania tytułu egzekucyjnego. Zgodnie z przepisami, podstawowy termin na dokonanie czynności egzekucyjnych wynosi dwa miesiące od dnia wszczęcia postępowania. W praktyce sprawy prowadzone przez komorników prywatnych są procedowane znacznie szybciej niż przez komorników państwowych. Prawo dopuszcza możliwość zawarcia indywidualnych ustaleń między prywatnym komornikiem a wierzycielem

co do harmonogramu działań w ramach egzekucji, jednak łączny czas trwania procedury nie powinien przekraczać sześciu miesięcy.

Rodzaje komorników

W Kazachstanie istnieją dwie kategorie komorników:

- **komornik prywatny** – jest to osoba prywatna (przedsiębiorca) działająca na podstawie licencji, działa na własny rachunek. Dąży do szybkiego zakończenia postępowania z sukcesem;
- **komornik państwowy** – podlega organom państwowym Republiki Kazachstanu. Państwo pokrywa koszty jego usług, natomiast komornik pobiera prowizję od dłużnika w wysokości 10% wyegzekwowanej kwoty roszczenia.

Postępowanie egzekucyjne

Możliwości dochodzenia roszczenia przez komornika:

- zajęcie ruchomości i nieruchomości dłużnika,
- zakaz wykonywania przez dłużnika określonych czynności, w tym korzystania z nieruchomości, zakaz zbywania nieruchomości,
- zajęcie wierzytelności,
- zakazanie osobom trzecim przekazywania majątku, w tym pieniędzy, na rzecz dłużnika lub wykonywania innych czynności w stosunku do niego,
- zajęcie rachunków bankowych,
- obowiązek udzielenia informacji o stanie majątkowym - komornik wysyła do dłużnika pismo z żądaniem udzielenia informacji o jego stanie majątkowym, a także podania informacji o źródłach dochodu.

Ciekawostka o zwykłym postępowaniu sądowym

Zgodnie z art. 430 Kodeksu Karnego Republiki Kazachstanu uporczywe niewykonywanie prawomocnego orzeczenia sądu przez okres dłuższy niż 6 miesięcy, a także utrudnianie egzekucji jest przestępstwem, które podlega karze prac społecznych, ograniczenia wolności, a nawet pozbawienia wolności.

Postępowanie upadłościowe

Zgodnie z prawem upadłościowym, spółka może zostać objęta postępowaniem upadłościowym, jeżeli jest niewypłacalna. Spółka może zostać uznana za niewypłacalną, jeśli nie będzie w stanie spłacać długów w ciągu trzech miesięcy od daty ich wymagalności. Podczas oceny wypłacalności należy wziąć pod uwagę zarówno długi, które są obecnie wymagalne, jak i długi przyszłe.

Rodzaje postępowań upadłościowych

Kazachstańskie prawo przewiduje następujące tryby postępowania wobec firm znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej:

- **procedura rehabilitacyjna (restrukturyzacja):** ukierunkowana na uzdrowienie przedsiębiorstwa i przywrócenie mu płynności finansowej,

- **likwidacja (upadłość właściwa):** proces mający na celu sprzedaż majątku dłużnika i zaspokojenie roszczeń wierzycieli w określonej kolejności,
- **układ (ugoda):** dobrowolne porozumienie między dłużnikiem a wierzycielami w celu ustalenia nowych zasad spłaty długu,
- **przyspieszona procedura rehabilitacyjna:** skrócony tryb naprawczy stosowany w określonych przypadkach, mający na celu szybkie zatwierdzenie planu restrukturyzacji.

Postępowanie upadłościowe

Postępowanie układowe

Likwidacja – jest najczęstszą formą upadłości. W jej toku aktywa upadłego podmiotu są sprzedawane, a uzyskane środki są dzielone wśród wierzycieli zgodnie z ustalonym planem podziału.

Dobrowolny układ – może być zawarty w dowolnym momencie w trakcie postępowania upadłościowego.

Pomiędzy dłużnikiem a wierzycielami zawierane jest porozumienie, które pozwala na szybsze zakończenie postępowania upadłościowego. Porozumienie określa warunki oraz termin spłaty wierzytelności.

Wierzyciel ma prawo do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości dłużnika, jeśli kwota należna przez dłużnika innym

wierzycielom przekracza 1000-krotność miesięcznego wskaźnika wyliczeniowego (ok. 6 427 USD). Wysokość wskaźnika jest corocznie aktualizowana w kazachstańskiej ustawie budżetowej, przez co realne progi kwotowe wyrażone w walutach obcych (USD/EUR/PLN) ulegają systematycznym zmianom wraz z początkiem każdego roku kalendarzowego.

Postępowanie restrukturyzacyjne (rehabilitacyjne)

Dotyczy spółek, które mają problemy finansowe, ale są w stanie kontynuować działalność.

Celem postępowania jest porozumienie z wierzycielami i stopniowa spłata długów zgodnie z planem reorganizacji.

Wierzyciele muszą zgłosić swoje wierzytelności do sądu upadłościowego w określonym terminie. Wierzyciele mogą odzyskać część należności, ale postępowanie sądowe i egzekucyjne zostają wstrzymane. Wierzyciele mogą głosować nad planem restrukturyzacyjnym, który określa sposób zaspokojenia ich wierzytelności.

Postępowanie restrukturyzacyjne (rehabilitacyjne)

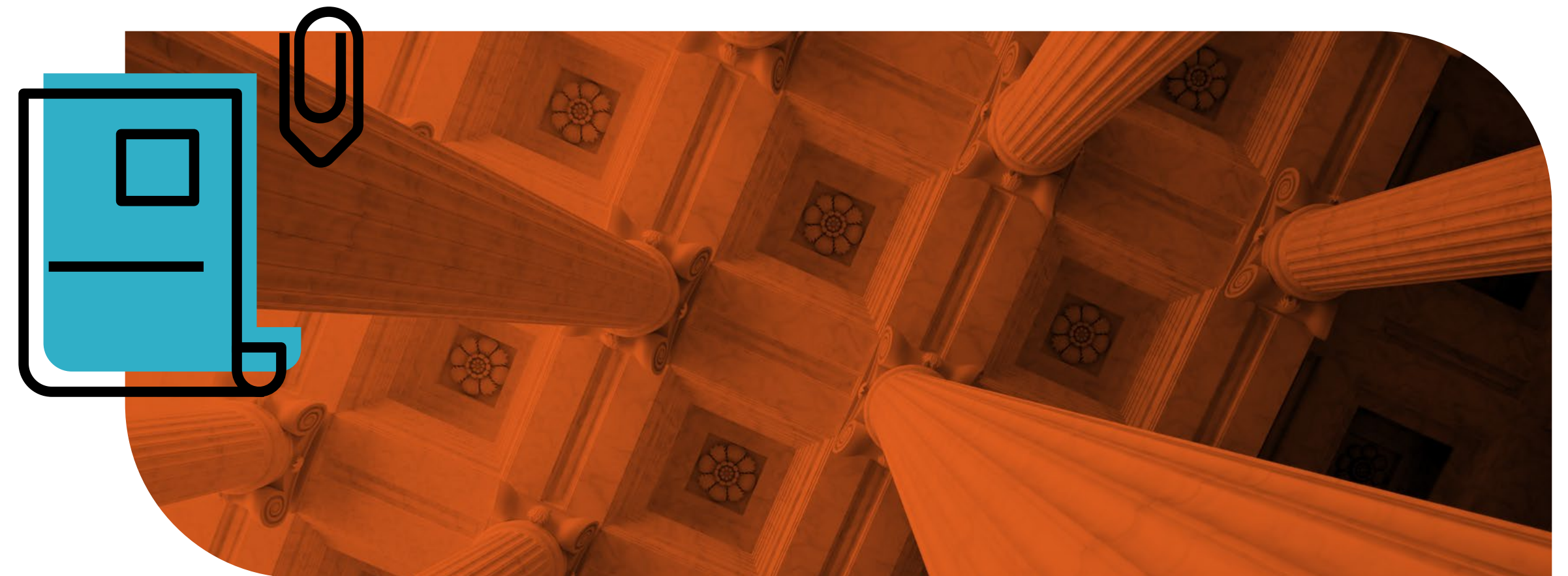
Cele postępowania restrukturyzacyjnego:

- uniknięcie bankructwa,
- zachowanie działalności przedsiębiorstwa,
- ochrona interesów wierzycieli i dłużnika,
- restrukturyzacja zobowiązań finansowych i operacyjnych.

Rodzaje postępowań restrukturyzacyjnych

W Kazachstanie przewidziano dwa główne tryby:

- restrukturyzacja sądowa – rodzaj restrukturyzacji z udziałem sądu,
- restrukturyzacja dobrowolna – zawierana między dłużnikiem a wierzycielem poza sądem, ale zatwierdzana przez sąd.

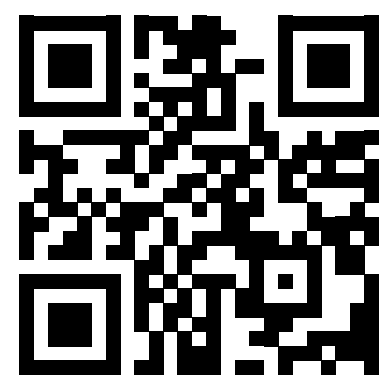
Ciekawostka o postępowaniu restrukturyzacyjnym

Co do zasady postępowanie nie powinno trwać dłużej niż 18 miesięcy, jednak może być przedłużone w szczególnych przypadkach. Jeśli plan zostanie zrealizowany – dłużnik zostanie uznany za wypłacalnego. W przypadku niepowodzenia – może nastąpić przekształcenie postępowania w postępowanie upadłościowe.

Niniejszy przewodnik odzwierciedla stan z lutego 2026 r. i ma wyłącznie charakter informacyjny oraz poglądowy, jak również

- ani w całości, ani w części nie stanowi oferty w rozumieniu art. 66 Kodeksu Cywilnego, źródła prawa, wykładni przepisów prawa oraz umowy ubezpieczenia,
- ani w całości, ani w części, nie stanowi rekomendacji, porady ani opinii prawnej czy podatkowej.

Wykorzystanie treści zamieszczonych w niniejszym przewodniku odbywa się na wyłączną odpowiedzialność odbiorcy. Nie gwarantujemy aktualności, kompletności, dokładności oraz poprawności prezentowanych w przewodniku informacji i nie ponosimy odpowiedzialności za jakiegokolwiek decyzje, skutki tych decyzji oraz szkody lub straty powstałe lub mogące powstać w wyniku wykorzystania informacji zamieszczonych w niniejszym przewodniku.

 KUKE
Grupa PFR

00-025 Warszawa, ul. Krucza 50

Tel. 22 108 99 70 lub 801 060 106

E-mail: kontakt@kuke.com.pl lub obslugaklienta@kuke.com.pl

KUKE S.A. nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania informacji zawartych w niniejszym materiale oraz za możliwe konsekwencje jakichkolwiek działań podjętych w oparciu o informacje zamieszczone w przewodniku.

